

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/2/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013200467
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013200467.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobcu: Ing. Y. P., bytom X., zastúpeného JUDr. Bohumilom Novákom, advokátom, so sídlom v Banskej Bystrici, Horná č. 27, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, predtým Obvodný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. Ľ. Štúra č. 1, za účasti: 1/ Ing. O.T., trvale bytom X., zastúpený Ing. N. K., bytom X., 2/ H. G., trvale bytom X., 3/ I. G., trvale bytom X., 4/ Y. P., bytom X., 5/ Mesto Banská Bystrica, Oddelenie evidencie a správy majetku mesta, so sídlom v Banskej Bystrici, Československej armády č. 26, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 17. januára 2013 č. OBU OVBP2013-159-2:K1, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2013 č. k. 23S/61/2013-40, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2013 č. k. 23S/61/2013-40 z m e ň u j e tak, že žalobu z a m i e t a.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom z 18. septembra 2013 č. k. 23S/61/2013-40 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ a e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného zo 17. januára 2013 č. OBU OVBP 2013-159-2: K1, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Mesta Banská Bystrica z 10. septembra 2012 č. RV 20906/2008-MA-II, ev. č. 39/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy súdneho konania vo výške 314,37 Eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že rozhodnutím zo 17. januára 2013 č. OBU OVBP 2013-159-2: K1 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu ako neodôvodnené a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 10. septembra 2012 č. RV 20906/2008-MA-II, ktorým stavebníkovi Ing. O.T., bytom X., (tu príbratý účastník 1/) na základe jeho žiadosti o vydanie

dodatočného stavebného povolenia podľa § 88a ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 10 vyhl. č. 453/2000 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, dodatočne povolil stavbu v rozsahu už prevedených (vymenovaných) stavebných prác na stavbe: „Adaptácia podkrovia rodinného domu X.“, v mestskej časti U. na U. v X., na pozemku parcelné číslo KN-C č. 91, v katastrálnom území U., ku ktorej má stavebník vlastnícke právo na základe listu vlastníctva č. XXXX z 22. apríla 2008.

Krajský súd mal preukázané, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že predmetná stavba bola postavená bez stavebného povolenia. Otec žalobcu Y. P. dňa 1. októbra 2003 podal na Stavebný úrad v Banskej Bystrici sťažnosť na stavebníka O.T., podľa ktorej mal na svojom dome urobiť v rámci opravy novú strechu presahujúcu až na susedné pozemky, na streche sú aj veľké okná, ktoré na pôvodnej streche neboli, a ktoré sú otočené smerom na parcelu sťažovateľa. Na mieste samom 2. decembra 2003 bol spísaný zápis z výkonu štátneho stavebného dozoru stavebným úradom, v ktorom bol popísaný skutkový stav na stavbe tak, že na rodinnom dome O.T. bola prevedená nadstavba podkrovia, s nadmurovkami, s novým tvarom strechy, so strešnými oknami a s obojstranným strešným vikierom, pričom strecha zasahuje do pozemku sťažovateľa. Stavebníkovi bolo s okamžitou platnosťou zakázané pokračovať v prácach na stavbe. Ďalej mal krajský súd za preukázané, že stavebný úrad vydal dňa 21. septembra 2011 rozhodnutie, ktorým dodatočne povolil predmetnú stavbu a na základe odvolania žalobcu krajský stavebný úrad rozhodnutím z 2. apríla 2012 prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu zrušil. Po tomto zrušujúcom rozhodnutí konal opätovne stavebný úrad a vydal rozhodnutie 10. septembra 2012 o dodatočnom povolení stavby v rozsahu už prevedených stavebných prác, ktoré rozhodnutie je predmetom tohto preskúmania súdom.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia ďalej uvádza, že podstatnou vecnou námietkou žalobcu bola námietka voči postaveniu strešného vikiera na nadstavbe obytného podkrovia stavebníka s oknami orientovanými do záhrady na pozemok žalobcu. Tieto námietky žalobcu trvali cca 10 rokov, pričom v prvom štádiu bola stavebníkovi uložená aj pokuta, avšak ďalšie konanie bolo už zo strany stavebného úradu pasívne, nakoľko tento orgán po dvoch výzvach stavebníkovi z 18. mája 2005 a 21. júna 2005, aby predložil doklady a podklady ako dôkazy, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom, nepostupoval podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona, aj keď stavebník nepredložil požadované doklady. Stavebník požiadal sám o dodatočné stavebné povolenie až 22. apríla 2008. Po tomto úkone už stavebný úrad nemohol nariadiť odstránenie stavby, ale iba pokračovať v konaní o dodatočnom povolení stavby, pretože z podania je zrejmé, že vlastníк stavby má záujem na jej právnom usporiadaní.

Krajský súd dospel k právnomu záveru, že v danom prípade preskúmaným rozhodnutím žalovaného došlo k dotknutiu práva žalobcu na súkromie a tým aj vlastníckeho práva žalobcu, a to najmä postavením vikiera s oknami do pozemku žalobcu. Právo na súkromie žalobcu nemá len v súvislosti s prípadným vybudovaním rodinného domu na svojom pozemku, ale právo na súkromie má mať zachované aj v prípade využívania pozemku pre účely záhrady a oddychu, ktoré právo vyplýva z čl. 16 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Krajský súd vytýkal správny orgánom neposkytnutie dostatočnej ochrany k vyššie uvedeným právam žalobcu, keď stavebný úrad legalizoval neoprávnenú stavbu v celom rozsahu tak, ako ju sám stavebník postavil bez súhlasu žalobcu - suseda, ako aj bez súhlasu stavebného úradu, pričom rozhodujúca vecná námietka žalobcu by sa dala vyriešiť v konaní iným spôsobom presvetlenia než ho vykonal stavebník.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia krajský súd ďalej v konaní zistil vážny procesný nedostatok, keď prvostupňový správny orgán síce na ústne pojednávanie vykonané dňa 9. augusta 2012 predvolal žalobcu, ktorý sa listom doručeným 7. augusta 2012 ospravedlnil z neúčasti a žiadal určiť nový termín pojednávania, napriek tomu správny orgán vykonal pojednávanie bez jeho účasti. Podľa názoru súdu uvedeným postupom žalobcovi bolo odňaté právo uplatniť svoje námietky, návrhy, právo vyjadriť sa k dôkazom a podkladom rozhodnutia. Výslovil nesúhlas s odôvodnením rozhodnutia správnych orgánov, že postačuje námietka žalobcu, ktorú podal 7. mája 2009 k oznámenému konaniu o dodatočnom povolení predmetnej stavby, a to vzhľadom na časový odstup medzi jednotlivými pojednávaniami, ako aj na to, že medzitým došlo k zrušeniu prvého rozhodnutia stavebného úradu z 21. septembra 2011

rozhodnutím krajského stavebného úradu z 2. apríla 2012. Krajský súd ďalej uviedol, že podrobnejšie sa s ďalšími námietkami žalobcu nezaoberal, lebo nemali podstatný vplyv na zákonnosť rozhodnutí.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že priznal žalobcovi náhradu za zaplatený súdny poplatok v sume 70 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške spolu s DPH 244,37 Eur, ktoré boli vyčíslené podľa vyhlášky 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie stavebník, pribratý účastník 1/ Ing. O.T.. Namietal s poukazom na ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p., že súd prvého stupňa nerozhodol vecne správne. Odvolateľ uviedol, že krajský súd v rozhodnutí sa upriamil najmä na tvrdenia žalobcu, keď poukázal na ochranu vlastníckeho práva a súkromia žalobcu, avšak podľa jeho názoru súčasne bola rovnaká ochrana vlastníckeho práva jemu ako stavebníkovi popretá. V odvolaní ďalej namietal, že žalobca žiadnymi dôkazmi nepodložil svoje tvrdenie, že na pozemku, ktorý je v súčasnosti jeho záhradou, má v budúcnosti záujem postaviť rodinný dom, a stavebné úpravy, ktoré sú vykonávané ho v tom môžu obmedziť. Pokiaľ ide o procesný nedostatok zistený krajským súdom odvolateľ namietal, že správny orgán dodržal všetky procesné ustanovenia a nebolo ani povinnosťou správneho orgánu rušiť nariadené pojednávanie v prípade ospravedlnenia niektorého z účastníkov, lebo je na rozhodnutí správneho orgánu, či dôvody ospravedlnenia vyhodnotí za tak závažné, aby určil nový termín. Tiež namietal, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný, lebo pôsobí nepresvedčivo a nebol riadne ani odôvodnený. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietne alebo ho zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pribratý účastník správneho konania č. 5/ Mesto Banská Bystrica ako prvostupňový správny orgán vo vyjadrení k odvolaniu rozsudok krajského súdu nepokladal za vecne správny, pretože prvostupňový správny orgán a následne aj žalovaný ako druhostupňový správny orgán dostatočne zistili skutkový stav, vec správne posúdil a náležite aj odôvodnil. Uviedol, že v novom konaní o dodatočnom povolení stavby žalobca nepodal žiadne námietky. Stavebný úrad v novom a v ďalšom konaní odstránil nedostatky vytknuté druhostupňovým správnym orgánom a riešil aj pôvodne podané námietky žalobcu zo 7. mája 2009, ktoré opieral o obmedzenie práva na súkromie a vlastníckeho práva podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 20 Ústavy SR a tiež namietal porušenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Po posúdení a preskúmaní návrhu, predložení všetkých potrebných stanovísk, vyjadrení a dokladov v konaní stavebný úrad dospel k záveru, že dodatočné povolenie stavby stavebníka Ing. P., realizované na jestvujúcej stavbe a na pozemku vo vlastníctve stavebníka, nie je v rozpore s verejnými záujmami a ani v rozpore s platnou územnoprávnou dokumentáciou mesta Banská Bystrica, pričom postupoval legálne v zmysle § 88a ods. 1 stavebného zákona a stavbu dodatočne povolil rozhodnutím z 10. septembra 2012. V dôvodoch podanej žaloby žalobca neuvádzal iné skutočnosti, než ktoré uviedol v konaní pred stavebným úradom, a preto žalobu ako nedôvodnú žiadal zamietnuť.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu stavebníka, pribratého účastníka správneho konania č. 1/ sa stotožnil s jeho odvolaním proti rozsudku súdu prvého stupňa. Uviedol, že stavebné práce na stavbe: „Adaptácia podkrovia rodinného domu X.“, predovšetkým namietaný vikier s dvomi oknami smerujúci do záhrady žalobcu uskutočnil stavebník v roku 2003, a to v rozsahu nad rámec ohlásených stavebných úprav rodinného domu. Na túto skutočnosť upozornil vlastník vedľajšej nehnuteľnosti - záhrady, žalobca. Stavebný úrad riešil dodatočné povolenie adaptáciu podkrovia rodinného domu, ktorý je umiestnený na hranici pozemku, a tak v tejto súvislosti hodnotil (§ 6 ods. 1 až 7 vyhl. č. 532/2002 Z.z.) aj umiestnenie vikiera na streche. Jeho odstránenie by bolo dôvodné len v tom prípade, keby ním nebolo trvalo obmedzené užívanie susedného pozemku na určený účel. Stavebný úrad hodnotil terajšie užívanie záhrady, ale aj možnosť jej budúceho využitia, pričom nezistil žiadne obmedzenie, ktoré by spôsobilo dodatočné povolenie stavby. Na ochranu súkromia a pohody bývania má každý jednotlivец vlastné nároky, ktoré podľa povahy veci hodnotí aj stavebný úrad, pričom sa riadi ustanoveniami stavebného zákona a jeho vykonávacích predpisov. V konaniach o predmetnej stavbe od roku 2003 sa ospravedlnená neúčast' účastníkov vyskytovala viackrát, a to tak na strane žalobcu, ako aj stavebníka, čo možno hodnotiť ako obštrukciu.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu stavebníka, príbratého účastníka č. 1/ pokladal rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny. Uviedol, že vlastnícke právo nie je absolútne, ale musí byť primerane obmedzené vlastníckymi právami iných vlastníkov. Ak príbratý účastník namietal, že súd mal na riešenie technickej otázky strešného vikiera, resp. strešného okna prizvať znalca, je táto argumentácia neopodstatnená, pretože ide o také základné znalosti, pre ktoré postačuje obyčajná logika a skúsenosť a navyše aj na pojednávaní prítomný projektant žalovaného potvrdil, že presvetlenie priestoru možno v lepšej miere dosiahnuť strešnými oknami. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Súčasne žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania za právne zastupovanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.10.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie stavebníka, príbratého účastníka stavebného konania č. 1/ je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého preskúmvaného rozhodnutia. Podľa názoru krajského súdu zo strany žalovaného preskúmvaným rozhodnutím došlo k nedostatočnej právnej ochrane žalobcu, keď stavebníkovi (tu odvolateľovi) bolo vydané dodatočné stavebné povolenie v rozsahu, ako bola stavba už postavená. Ďalším dôvodom bola skutočnosť, že žalovaný v novom správnom konaní vec prejednal bez prítomnosti odvolateľa a to napriek riadnemu ospravedlneniu jeho neprítomnosti.

Predmetom súdneho konania podľa piatej časti druhej hlavy O.s.p. bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby stavebníka, tu príbratého účastníka č. 1/ stavby: „Adaptácia podkrovia rodinného domu X.“, v mestskej časti U., na U.i, na pozemku parc. KN-C č. 91, v katastrálnom území U..

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods.1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 O.s.p.).

Pri preskúmvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 88a ods. 1, 4, 7 stavebného zákona ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka

stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140 a podkladov predložených v stavebnom konaní.

V rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby v stavebnom konaní.

Na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Podľa § 61 ods. 1, 2, 3 stavebného zákona stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa neprihliada. Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o stavebné povolenie úplná.

Od miestneho zisťovania, prípadne aj od ústneho pojednávania môže stavebný úrad upustiť, ak sú mu dobre známe pomery staveniska a žiadosť poskytuje dostatočný podklad pre posúdenie navrhovanej stavby.

Stavebný úrad oznámi účastníkom začatie stavebného konania najmenej 7 pracovných dní pred konaním miestneho zisťovania prípadne ústneho pojednávania. Ak stavebný úrad upustí od ústneho pojednávania, určí, do kedy môžu účastníci uplatniť námietky, a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne.

V zmysle § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní (Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok).

Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpli v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely (§ 3 ods. 1, 2, 4 správneho poriadku).

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 1, 2 správneho poriadku).

Podľa § 34 správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi (ods. 1), dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka (ods. 2), účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe (ods. 3), vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu (ods. 4), správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (ods. 5), skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať (ods. 6).

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v danej veci v konaní postupovali náležite v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážili dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, riadne zistili skutočný stav veci, ako aj stavebný úrad sa v konaní

nedopustil takej vady, ktorá mala za následok nezákonnosť rozhodnutia, a preto ich rozhodnutia je treba považovať za zákonné. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa nepostupoval správne a v súlade so zákonom, keď podľa § 250j ods. 2 písm. a/, e/ O.s.p. zrušil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je následné zhojenie závažnej chyby zo stany stavebníka, vedomé ignorovanie zákona, pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami. Dôkazné bremeno je na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis zistil, že preskúmané rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby bolo vydané potom, ako žalovaný rozhodnutím z 2. apríla 2012 č. KSUBB-2012-362/421-l:OSŠS na základe odvolania Ing. Y. P. (tu tiež odvolateľa) zrušil predchádzajúce rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Mesta Banská Bystrica z 21. septembra 2011 č. RV20 906/2008-MA, Ev. č.: 23/2011, ktorým dodatočne povolil stavbu. Správne orgány v posudzovanej právnej veci v ďalšom správnom konaní na základe skutkových zistení dospeli k záveru, že pre dodatočné povolenie hore uvedenej stavby boli splnené zákonné podmienky. Podľa názoru súdu prvého stupňa tento ich záver bol predčasný, nakoľko si preň nezadovážili dostatok skutkových pokladov.

Podstatnou námietkou žalobcu bola skutočnosť, že žalovaný uskutočnil správne pojednávanie určené na 9. augusta 2012 o 10,00 hod. bez jeho prítomnosti a to napriek tomu, že podaním zo 6. augusta 2012 riadne ospravedlnil svoju neprítomnosť z dôvodu čerpania dovolenky. Podľa jeho názoru, nemohol potom v správnom konaní prezentovať svoje námietky proti žiadosti stavebníka, ktoré by mali podstatný vplyv na zmenu posúdenia veci. Krajský súd uvedenú skutočnosť posúdil ako závažný procesný nedostatok žalovaného správneho orgánu.

Prvotne sa najvyšší súd zaoberal koncentračnou zásadou v stavebnom konaní a jej vplyvom na súdny prieskum rozhodnutia.

Podľa § 21 správneho poriadku právne konanie je spravidla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti. Ústne konanie sa preto vo všeobecnosti, na rozdiel od súdneho konania, nevyžaduje, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Správny poriadok rozlišuje jednak obligatórne ústne pojednávanie, ktoré správny orgán nariaďuje vtedy, ak tak ustanovujú osobitné predpisy (v danej veci ide o prípad upravený v § 61 stavebný zákon citovaný vyššie) a jednak fakultatívne ústne pojednávanie, ktoré správny orgán nariaďuje iba vtedy, ak to vyžaduje povaha veci.

V oboch prípadoch je pre ústne pojednávanie charakteristické, že v ňom vystupuje viac účastníkov, často s protichodnými záujmami. Cieľom ústneho pojednávania je predovšetkým zistiť skutočný stav veci, a pokiaľ možno odstrániť rozpory medzi účastníkmi. Na ústnom konaní možno vykonať aj niektoré dôkazy (miestne zisťovanie). Ak ide o riešenie otázok súvisiacich s nehnuteľnosťami, ústnemu konaniu spravidla predchádza možnosť oboznámiť sa s príslušnými technickými podkladmi. Účastníkom konania správny orgán v súlade so zásadou súčinnosti musí vždy dať možnosť vyjadriť sa k postupu správneho orgánu, k vykonaným dôkazom, prípadne k ďalším skutočnostiam a uplatniť svoje návrhy alebo námietky.

Zákonodarca v právnej norme § 61 ods. 1 stavebného zákona ustanovuje právo účastníkom stavebného konania predložiť svoje námietky, avšak najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne. V stavebnom konaní, obdobne ako v územnom konaní, platí koncentračná zásada, to znamená, že po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada a stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné. Stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok.

V danej súvislosti odvolací súd dáva tiež do pozornosti, že v ústavnoprávnej rovine podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Funkcia práva vlastníť majetok a jeho ochrana spočíva v tom, aby sa všetkým vlastníkom poskytla a súčasne aj trvale garantovala právna istota tak, že vlastnícke právo k veci, ktoré nadobudol v súlade s platnými zákonmi, sa nemôže obmedziť alebo využiť bez právneho dôvodu (PL. ÚS 16/95). Taktiež Dohovor o ochrane

ľudských práv a základných slobôd v čl. 1 v znení dodatkového protokolu č. 1 poskytuje ochranu majetku každej fyzickej a právnickej osobe s výnimkou pozbavenia majetku na základe podmienok ustanovených v zákone z dôvodu verejného záujmu. Na uvedenú právnu úpravu nadviazal zákonodarca aj v Občianskom zákonníku v §§ 123 a nasl., keď v právnej norme § 124 stanoví, že všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Z uvedenej právnej úpravy jednoznačne vyplýva, že oproti právu žalobcu, vlastníka susediacej nehnuteľnosti s rodinným domom stavebníka na nerušený výkon jeho vlastníckeho práva, do ktorého podľa jeho tvrdení bolo zasiahnuté prestavbou strechy rodinného domu stavebníka, čím došlo k narušeniu jeho súkromia, je postavené právo stavebníka tiež na riadny výkon jeho vlastníckeho práva, spočívajúci v tom, že vykonanou prestavbou strechy jeho rodinného domu sa zvýšila kvalita jeho bývania, avšak práva na obidvoch stranách vlastníkov susediacich nehnuteľností musia byť v rovnováhe, ktorých zabezpečenie spočívalo na stavebnom úrade v konaní o dodatočnom povolení prestavby.

Vychádzajúc z predmetu súdneho prieskumu v danej veci odvolací súd dáva súčasne do pozornosti právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 72/2010, v zmysle ktorého „v súvislosti s výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov musí súd prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu. Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu“.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd v danom prípade považoval postup správnych orgánov oboch stupňov za súladný so zákonom, keď v preskúmvacom konaní, predmetom ktorého bolo posúdenie realizácie vykonanej stavebnej úpravy - prestavba strechy rodinného domu stavebníka, upriamili svoju pozornosť k predmetu posúdenia aj z pohľadu zabezpečenia spravodlivej rovnováhy pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov správneho konania tak v prípade stavebníka, ako aj žalobcu. Zo skutkových okolností vyplývajúcich z administratívneho spisu podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v danej veci správne orgány oboch stupňov v rámci svojej kompetencie, ktorú im zveruje stavebný zákon pri výkone verejnej moci postupovali pri dodržiavaní relevantných právnych predpisov vzťahujúcich sa k stavebnému konaniu a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade so zákonom, keď v rámci svojej rozhodovacej činnosti posudzovali výkon práv všetkých účastníkov konania (stavebníka i žalobcu) s rovnakým obsahom, v konaní postupovali v súčinnosti s účastníkmi konania, ako aj sa s námietkami žalobcu vznesenými v stavebnom konaní náležite vysporiadali. Pokiaľ stavebný úrad vykonal ústne pojednávanie bez účasti žalobcu, ktorý neúčast' riadne ospravedlnil, takýto postup stavebného úradu nie je možné považovať za vadu konania majúcu za následok nezákonnosť postupu stavebného úradu podmieňujúceho nezákonnosť rozhodnutia. Posúdenie nutnosti účastníka na ústnom pojednávaní stavebného úradu patrí do pôsobnosti stavebného úradu a odvolací súd vychádzajúc zo skutkových okolností daného prípadu nezistil, že by stavebný úrad vybočil z hraníc správneho uváženia, keď skutkové zistenia potvrdzujú, že žalobca ako účastník stavebného konania v priebehu konania vzniesol námietky, ktoré boli známe tak účastníkom stavebného konania, ako aj stavebnému úradu a s ktorými sa stavebný úrad, ako aj žalovaný v priebehu stavebného konania aj vysporiadali.

Odvolací súd súčasne konštatuje, že v prejednávacom prípade bolo vydané prvé rozhodnutie, ktoré bolo odvolacím správnym orgánom zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému správnemu orgánu na nové konanie a rozhodnutie. Je potrebné poukázať na to, že neskoršie oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení stavby žalovaným z 10. júla 2012 nemá právne účinky začatia správneho konania,

pretože konanie sa začína iba raz a skončí sa až právoplatným rozhodnutím. V prípadoch, keď je prvostupňové administratívne rozhodnutie zrušené, konanie pokračuje s tým, že prvostupňový správny orgán je povinný odstrániť chyby, ktoré mu boli vytýkané zrušovacím administratívnym rozhodnutím v tom istom konaní, ktoré už bolo raz začaté. Prvostupňový správny orgán preto vecne správne listom z 10. júla 2012 oznámil pokračovanie v konaní o dodatočnom povolení stavby a o nariadení ústneho pojednávania na štvrtok 9. augusta 2012 o 10,00 hod. s určením miesta a doby nahliadnutia do podkladov konania a s poznámkou na oznámenie námietok, pripomienok a stanovísk k žiadosti o dodatočné povolenie stavby.

Zo zápisnice z 9. augusta 2012 o priebehu stavebného konania spojeného s miestnym zisťovaním v zmysle § 61 ods. 1 stavebného zákona vyplýva, že bolo zobrať na vedomie ospravedlnenie neúčasti žalobcu, vlastníka susednej nehnuteľnosti.

Z odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu odvolací súd zistil, že správne orgány sa vysporiadali so všetkými relevantnými námietkami žalobcu, ktoré podal v predmetom stavenom konaní pred vydaním oznámenia z 10. júla 2012 o pokračovaní v konaní o dodatočnom povolení stavby, a ktoré námietky boli aj obsahom predmetnej žaloby. Odvolací súd preto konštatuje, že postup, ktorý zvolil stavebný úrad a vec prejednal aj bez účasti žalobcu bola v súlade s ustanovením § 61 stavebného zákona.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaného je ďalej uvedené nasledovné: „Strešná konštrukcia domu sa od pôvodnej sedlovej strechy neodlišuje, je tiež sedlová, doplnená pultovým vikierom a strešnými oknami. Výška stavby a ani odstupová vzdialenosť od hranice pozemku sa nezmenila. Váš (žalobcov - poznámka odvolacieho súdu) pozemok je toho času voľný, podľa katastra nehnuteľností je vedený ako záhrada a možnosť jeho využitia na stavbu rodinného domu bude predmetom posúdenia takého zámeru na stavebnom úrade. Vzhľadom na rozlohu tohto pozemku, možnosti technického vybavenia v území a pri posúdení súladu navrhovanej stavby s územno-plánovacím podkladom sa povolenie novej výstavby rodinného domu na tomto pozemku nevylučuje. Riešená a realizovaná adaptácia jestvujúceho rodinného domu na vedľajšom pozemku vo vzťahu k predpokladanej stavbe rodinného domu na parc. č. 83 má len také obmedzenia, že novostavba musí byť umiestnená vo vzdialenosti najmenej 7 m od jestvujúceho domu a to v takom prípade, ak by novostavba mala riešené okná obytných miestností k jestvujúcemu domu“. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný sa tiež vysporiadal z hľadiska verejného záujmu otázkou pohody bývania a zákonnej úpravy ohľadne námietok žalobcu k okenným otvorom zakomponovaným do šikmej strechy - vikierom, umiestnenými smerom na pozemok žalobcu.

V čase vydania preskúmaného rozhodnutia žalovaného neexistovala skutočnosť, ktorá by potvrdila pravdivosť tvrdenia žalobcu o narušení jeho práva na pohodu bývania, pretože je nepochybné, že v uvedenom čase s konečnou platnosťou pozemok, na ktoré sú orientované strešné okná - vikiere, je nezastavaný. Skutočnosť, že žalobca mieni v budúcnosti pozemok zastavať, je v danom prípade bezvýznamná.

Za týchto okolností je z pohľadu súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného možné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z uvedeného rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 250k O.s.p. účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalobca nebol v konaní úspešný, z ktorých dôvodov mu nevzniklo právo na náhradu trov konania a žalovanému zákonodarcia ich náhradu nepriznáva.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.